

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 14 d.
(OR. en)

11509/23

ECOFIN 742
UEM 227
SOC 524
EMPL 371

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	11404/23
------------------------------	----------

Dalykas:	2023 m. nuodugnios apžvalgos pagal makroekonominio disbalanso procedūrą – Tarybos išvados, 2023 m. liepos 14 d.
----------	---

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl 2023 m. nuodugnių apžvalgų pagal
makroekonominio disbalanso procedūrą, kurias Taryba patvirtino 2023 m. liepos 14 d. 3964-ame
posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL 2023 M. NUODUGNIŲ APŽVALGŲ
PAGAL MAKROEKONOMINIO DISBALANSO PROCEDŪRĄ

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

1. PRIMENA, kad ES ekonomika tebėra atspari nepaisant sudėtingos aplinkos dėl neišprovokuotos Rusijos invazijos į Ukrainą, didelių energijos kainų ir infliacijos, darančių poveikį namų ūkių perkamajai galiai ir konkurencingumui, didėjančio protekcionizmo ir geopolitinės konkurencijos. PRIPAŽIŠTA tvirtą atsigavimą po pandemijos, kuriam naudingi greiti politikos veiksmai ES ir nacionaliniu lygmenimis, ir svarbų ES politikos vaidmenį remiant solidžius investicijų rezultatus ir pažangą vykdant struktūrines reformas įvairiose politikos srityse;
2. AKCENTUOJA, kad labai svarbu visapusiškai, laiku ir veiksmingai įgyvendinti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę vykdant nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas reformas ir investicijas, kad būtų galima panaudoti turimą finansavimą. Taip būtų remiama ekonomikos plėtra, didinamas ES ekonomikos atsparumas, įtraukumas bei tvarumas ir mažinamas makroekonominis pažeidžiamumas;
3. PABRĖŽIA, kad svarbu toliau glaudžiai koordinuoti ES ekonominę politiką ir nustatyti makroekonominį disbalansą, kuris trukdo tinkamam valstybių narių ekonomikos, ekonominės ir pinigų sąjungos arba visos Europos Sąjungos ekonomikos veikimui, užkirsti jam kelią ir jį ištaisyti. PALANKIAI VERTINA tai, kad įgyvendinant makroekonominio disbalanso procedūrą paskelbtos 2023 m. nuodugnios apžvalgos;

4. PRIPAŽĮSTA, kad daugelyje valstybių narių, kuriose atliekama nuodugni apžvalga, ekonomikos pokyčiai iš esmės yra palankūs, tačiau kelios valstybės narės dar susiduria su dideliais iššūkiais. PRIPAŽĮSTA, kad galėtų būti pakenkta išlaidų konkurencingumui tose valstybėse narėse, kuriose infliacija yra didelė, jei išsiskirianti infliacijos dinamika taptų nuolatinė. PAŽYMI, kad ilgalaikio disbalanso, susijusio su didele viešojo sektoriaus, privačiojo sektoriaus ir išorės skola, tendencija vėl pradėjo mažėti esant dideliame nominaliajam augimui. PAŽYMI, kad sugriežtinus finansavimo sąlygas didėja rizika ir kad reikia toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti tvarią skolos lygio mažėjimo tendenciją. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad išorės pozicijas, kaip paprastai, susilpnino energijos importo kainų sukrėtimas, o kai kuriais atvejais prie to dar prisidėjo vidaus paklausos didėjimas. PAŽYMI, kad tikimasi, jog 2023 m. einamosios sąskaitos balansas sustiprės dėl sumažėjusių energijos kainų;
5. PRIPAŽĮSTA, kad 2022 m. kai kuriose valstybėse narėse būsto kainos labai išaugo; dėl griežtesnių finansavimo sąlygų ir realiųjų namų ūkių pajamų mažėjimo sumažėjo būsto paklausa ir prasidėjo būsto kainų korekcija. SUTINKA, kad bankų sektorius gerai atlaikė pandemiją ir kad neveiksnių paskolų skaičius toliau mažėjo, tačiau PAŽYMI, kad norint užtikrinti nuolatinį makrofinansinį stabilumą reikia nuolatinio budrumo;
6. RAGINA būti budriems ir prireikus laiku imtis politikos veiksmų, kad būtų užkirstas kelias makroekonominio disbalanso, susijusio su dideliais infliacijos skirtumais, atsiradimui ir pablogėjimui. PABRĖŽIA, kad reikia skubiai šalinti struktūrinius iššūkius, susijusius su visuomenės senėjimu ir klimato kaita, stiprinti ES energetinį saugumą, didinti tiekimo grandinių atsparumą, spręsti mažo našumo augimo problemą, skatinti dalyvavimą darbo rinkoje, mažinti esamą makroekonominį disbalansą ir užkirsti kelią naujiems disbalansams;

7. SUTINKA su 2023 m. nuodugniose apžvalgose pateikta Komisijos analize, kad disbalansas Kipre nebėra paviršinis. PRIPAŽĮSTA, kad viešojo sektoriaus, privačiojo sektoriaus ir išorės skola Kipre laikui bėgant ir per pastaruosius dvejus metus sumažėjo ir toliau mažėja. SUTINKA, kad Vengrijoje šiuo metu yra susidaręs disbalansas, susijęs su labai dideliu kainų spaudimu ir išorės bei valdžios sektoriaus finansavimo poreikiais, dėl kurių reikia imtis skubių politikos veiksmų. Laiku išmokėjus EGADP ir kitų ES fondų lėšas, pasiekus sutartas tarpines ir siektinas reikšmes, susijusias su investicijomis ir reformomis, būtų galima sumažinti disbalanso pablogėjimo riziką. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Komisija nepakeitė daugumos klasifikacijų. SUTINKA, kad Graikijoje ir Italijoje vis dar yra paviršinis disbalansas, nors atrodo, kad jų pažeidžiamumas mažėja, be kita ko, dėl politikos pažangos. SUTINKA, kad Vokietijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Nyderlanduose, Portugalijoje, Rumunijoje ir Švedijoje vis dar yra disbalansas, nors kai kuriose valstybėse narėse šis disbalansas mažėja. PRIPAŽĮSTA, kad kitais metais Vokietijos, Ispanijos, Prancūzijos ir Portugalijos klasifikacija galėtų pagerėti, jei dabartinės teigiamos tendencijos tęsis. SUTINKA, kad Rumunijoje rizikos tendencija pakrypo neigiama linkme, todėl reikia imtis skubių politinių veiksmų. PRIPAŽĮSTA, kad 2023 m. nuodugniose apžvalgose padaryta išvada, jog Čekijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Liuksemburge ir Slovakijoje disbalanso nėra, ir atrodo, kad pažeidžiamumas yra suvaldytas;
8. LAIKOSI NUOMONĖS, kad 2023 m. nuodugniose apžvalgose pateikiama kokybiška ir išsami padėties kiekvienoje apžvelgiamoje valstybėje narėje analizė. PALANKIAI VERTINA išankstinius daugiašalius teminius pranešimus dėl infliacijos skirtumų, būsto kainų ir išorės tvarumo prieš atliekant konkrečios šalies vertinimą. PAŽYMI, kad Komisija, atsižvelgdama į konkrečius kiekvienos valstybės narės ekonomikos iššūkius, taikė atitinkamas analizės priemones ir jas papildė atlikdama esminę kokybinę analizę. PALANKIAI VERTINA tai, kad vis daugiau reikšmės teikiama perspektyvų analizei ir atitinkamų politikos sričių vertinimui. PABRĖŽIA, kad ir toliau labai svarbu yra vertinti tarpvalstybinius šalutinius poveikius;

9. PABRĖŽIA, kad makroekonominio disbalanso procedūra yra pagrindinė Europos semestro procedūra. AKCENTUOJA makroekonominio disbalanso procedūros svarbą vykdomoje ekonomikos valdymo peržiūroje. RAGINA toliau įgyvendinti makroekonominio disbalanso procedūrą, be kita ko, atidžiai stebėti susidariusius ir galinčius atsirasti naujus disbalansus, laikantis į ateitį orientuoto požiūrio, ir atidžiai stebėti politikos pažangą bei poreikius. PRIPAŽŪSTA, kad siekiant stiprinti makroekonominio disbalanso procedūros euro zonos aspektą reikėtų parengti analizę šios procedūros kontekste. AKCENTUOJA, kad svarbu laiku reguliariai atlikti visapusiškas daugiašales makroekonominio disbalanso peržiūras ir kad reikia toliau įtraukti jautrumo analizes, kad būtų atsižvelgta į itin greitai kintančią, nenusipėjamą ir sudėtingą pasaulinę aplinką;
10. PABRĖŽIA, kad reikia skubiai vėl pradėti taikyti tradicinį Europos semestro kalendorių, visų pirma pirmąjį metų ketvirtį skelbti nuodugnias apžvalgas. Tai būtina siekiant užtikrinti esminį politinį dialogą ir daugiašales diskusijas dėl nustatytų politikos uždavinių. AKCENTUOJA, kad labai svarbu didinti procedūros matomumą ir aiškiai informuoti apie rezultatus;
11. PAKARTOJA, kad turėtų būti išnaudotas visas makroekonominio disbalanso procedūros potencialas, įskaitant, kai tinkama, perviršinio disbalanso procedūros aktyvumą, ir kad turėtų būti padidinta atsakomybė, nuspėjamumas, skaidrumas, vienodos sąlygos ir vykdymo užtikrinimas. PAŽYMI, kad dabartinėmis aplinkybėmis Komisija pradėti taikyti perviršinio disbalanso procedūrą nelaiko tikslinga. LAIKOSI NUOMONĖS, kad tais atvejais, kai Komisija padaro išvadą, kad valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis disbalansas, tačiau nepasiūlo Tarybai pradėti perviršinio disbalanso procedūros, ji turėtų aiškiai ir viešai paaiškinti tokio sprendimo priežastis. Siekiant užtikrinti nacionalinę atsakomybę ir tinkamą daugiašalės priežiūros lygį, PABRĖŽIA, kad reikia skirti pakankamai laiko ankstyvam atitinkamų dokumentų parengimui ir reikiamam politiniam dialogui per Europos semestrą. RAGINA toliau imtis politikos veiksmų disbalansui mažinti ir pažeidžiamumo problemoms spręsti. AKCENTUOJA tvirto ir aiškaus ryšio tarp nustatyto makroekonominio disbalanso ir konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų svarbą.